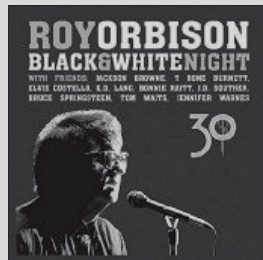




Roy Orbison i fin stil under «Black & White Night».

FOTO: SONY MUSIC



**ROY ORBISON**  
«Black & White Night»  
Legacy/Sony



The Big O slår seg løs med T-bone Burnett, Elvis Costello og Roy Orbison  
FOTO: SONY MUSIC

Dylan, de skulle låne en gitar av Tom Petty, og så endte dette som kjent med at disse fem spilte inn albumet «Traveling Wilburys Vol 1», med hitlåten «Handle With Care». Der Orbison sang det minneverdige refranget i kjent stil: «I'm so tired of being lonely/I still have some love to give». Det hørtes som vanlig ut som om han mente hvert ord. Den aller største sangen fra dette albumet er likevel Orbisons «Not Alone Anymore». Men Roy Orbison fikk også gjort ferdig sitt eget album, «Mystery Girl», oppkalt etter sangen «She's A Mystery To Me», skrevet og produsert for ham av U2.

**Før han rakk** å gi ut «Mystery Girl», midt i et av tidenes største comeback, døde Roy Orbison tragisk av et hjerteattakk, 6. desember 1988. Det nye albumet hans kom ut tidlig på nyåret i 1989, og konkurrerte i mange uker med Traveling Wilburys på toppen av albumlistene både i USA og her i Norge. En trist slutt på en historie som var trist nok fra før.

**Sist vi skrev** om Roy Orbison på disse sidene var i juleferien for noen år siden. Derfor overlot vi litt av jobben til andre, og siterte hva noen andre av historiens store skrev om Orbison i sine memoarer. Her i litt forkortet utgave igjen:

– Orbison sprenget alle grenser – folkesang, country, rock'n' roll og det meste ellers. Han holdt deg på tå hev. Stemmen rakk over tre eller fire oktaver og kunne få deg til å styre bilen utfor et stup. Sangene kunne vekke de døde, få deg til å mumle for deg selv, «dette er ikke til å tro», skriver Bob Dylan i sin selvbiografi «Chronicles Vol. 1».

– Den utrolige Roy. Han mistet engene sine i en brann, kona i en bilulykke. Ingenting i privatlivet gikk som det skulle for den store O, men jeg kan ikke forestille meg en vennligere herre eller en mer stoisk person. På scenen hadde han en makeløs evne til å

vokse fra 165 centimeter til to meter. Det var utrolig å være vitne til, skriver Keith Richards i selvbiografien «Life».

«Evergreen» med Roy Orbison er en av de vakreste sangene som noen gang er innspilt. Jeg kan fortsatt høre Roys stemme, som akkompagnement til varmen jeg føler fra kjæresten min, skriver Neil Young i sine «Memoarer» som et fint minne om en av rockens aller største legender.

– Roy Orbison var en mann som måtte synge seg ut av en apokalypse som ventet rundt hvert hjørne, var Bruce Springsteens beskrivelse i fjorårets selvbiografi «Born To Run». Springsteen fikk æren av å innlemme Orbison i Rock'n'Roll Hall of Fame i 1987. – Balladene til Roy var alltid best når du var alene i mørket. Jeg husker jeg lå i senga om kvelden og hørte på «It's Over», der han treffer den tonen som får det til å høres ut som om verden går under. Jeg lovet meg selv at jeg aldri skulle gå ut mer, at jeg aldri skulle snakke med en kvinne igjen, sa Bruce Springsteen i talen sin der.

– Jeg prøver bare å høres uskyldig ut. Teknisk sett skal jeg ikke være i stand til å synge sånn. Jeg har aldri hatt store planer med sangene mine eller utseendet mitt. I alle fall ingen som var vellykkede, sa sangeren selv til oss like etterpå. Året som fulgte ble heldigvis vellykket nok. Før skjebnen igjen innhentet Roy Orbison.

geir.rakvaag@dagsavisen.no

**GEIR RAKVAAG**

Journalist i kulturavdelingen

Twitter: @GeirRakvaag



**KJELL HILLVEG**

Spaltist

killveg@gmail.com

## Vivaldi og andre mestere

**KLASSISK**

Ukens utvalgte viser et allsidig bilde av barokkmusikkens beskaffenhet.



CD  
«Recordare Venezia»  
Barokkanerne  
LAWO LWC 1114

**Det er i grunnen rart** å tenke på at da jeg begynte i platebransjen i 1959, var tilfanget av klassisk musikk nærmest det vi kan kalle minimalt. Jeg husker vi hadde to små hyller med klassiske LP-er, og noen få EP-er. Og dette skulle jeg «ofre» livet mitt på. Og repertoaret besto stort sett av kjente travere som, «Skjebnesymfonien», «Måneskinnsosonaten» Schuberts «Ufullendte», Dvoraks «Nye verden». Det mest kjente av Brahms og Chopin, Jussi Bjørlings beste, Puccinis arier med Schwarzkopf, Bachs «Toccata og fuge» for orgel, «Eine kleine Nachtmusik», og slike saker. Og selvsagt Vivaldis berømte «De fire årstider».

**Barokkmusikk** var ellers så godt som helt fraværende. Dette var helt på slutten av 1950-tallet. Men dette med seksten og tidlig syttenhundretallsmusikk skulle plutselig eksplodere og etter hvert innta tronen som noe av det mest populære repertoaret, og mestere som Bach og Händel feide inn på de musikalske barrikader i strie strømmer. Vi ble nesten overfattet. Det samme som vi ble med Mozart etter premieren på filmen «Elvira Madigan» på slutten av 60-tallet.

**Ukens utvalgte** viser imidlertid et allsidig bilde av barokkmusikkens beskaffenhet. Med et bredt spekter av komponister som jeg vil hevde ufortjent fortsatt står i skyggen av det aller mest kjente, fra den frodige perioden av musikkhistorien. Men mange av dem kan virkelig bøye hodene sine i respekt og takknemlighet for den innsatsen alle de «nyskapende» ensemblene og musikerne har lagt for dagen i bekjempelsen for deres fortjente eksistens. Det gjelder også mange av de norske nyttingens som har dukket opp de siste årene, og hvilken musikalsk stilsans og kompetanse de demonstrerer.

**Jeg har flere ganger** latt ensemblet «Barokkanerne» gjeste min spalte. Senest for et drøyt år siden, med den fine CD-en som viste flere sider av Telemanns allsidighet. Nå følger de opp med en totalt sjarmende sak med til dels sjelden spilte italienerer, men som var store i sin samtid. Vivaldi er naturlig nok «kongen på haugen», representert med tre verker, men programutvalget består ellers av Uccelinis utrolig morsomme variasjoner over «La Bergamasea», som minner svært om vår kjente barnesang «Bro, bro brilles». Den har jeg hørt i flere versjoner, blant annet med den suverene zinkespilleren Bruce Dickey, men vår suverene blokkfløytist Ingeborg Christophersen går ham en høy gang både i den og flere Vivaldi-ting på den aktuelle CD-en fra LAWO.

Gledelig også å møte den begavede Baldassare Galuppi med hans Concerto i G-dur og den lekne Dario Castello i en sonate i G-dur. Castello, som en kort periode virket som kapellmester i «Markuskatedralen» i Venezia. Og jeg glemmer ikke Giovanni Legrenzi, en betydelig skikkelse.

**Og sist, men ikke minst** berømmer jeg «Barokkanernes» stadig musikalske fremgang og innsats i og for denne musikken som er mer enn både trivelig og høverdlig.